

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології:

**СТРУКТУРНО-СИСТЕМАТИЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ
ТЕРМІНОЛОГІЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ**

Студентки групи Пкор18-20
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми:
Корейська мова і література та переклад,
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська

Островської Ольги Анатоліївни

Науковий керівник:

викл. Мансурова К. М.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Термінологія як важлива складова лексичної мовної системи. ...	6
1.1. Термінологія мови і вживання термінів у фаховому мовленні.	6
1.2. Дослідження у сфері фахової термінології корейської мови.	10
Висновки до розділу 1	15
РОЗДІЛ 2. Систематизація термінологічної лексики корейської мови у галузі комп'ютерних технологій.	16
2.1. Термінологічна робота, направлена на аналіз і систематизацію технічної термінології корейської мови.	16
2.2. Виділення категорій класифікації технічних термінів комп'ютерної сфери.	22
Висновки до розділу 2	31
ВИСНОВКИ	33
초록	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36
ДОДАТКИ	38

ВСТУП

Активний розвиток ІТ-технологій і комп'ютерно-обчислювальної техніки призвів до стрімкого зростання інформаційного обміну у різних сферах. Виникає потреба номінації великої кількості нових понять, формування нових термінів і уточнення вже існуючих, а також потреба у їх класифікації і систематизації.

Існує низка досліджень, предметом яких є системність корейської термінології технічної сфери. Зокрема, проєкт Чхве Кі Сона «План Седжона ХХІ століття», де було наведено пропозиції щодо систематизації фахових термінів. Великий внесок у дослідження технічної термінології зробив Ко Сок Чжу, який у своїй праці «Дослідження методів організації технічних термінів» («전문 용어 정리 방법론 연구») дослідив роль понять у науковій сфері, процеси організації і стандартизації термінів і мету, яка за цим стоїть, виділив труднощі у систематизації корейської термінології і вніс низку пропозицій щодо оптимізації процесу дослідження терміносистем корейської мови. Окрім того, він описав морфологічну будову корейських технічних термінів і виокремив їх особливості.

Корейський дослідник Ом Те Гьон у науковій праці «Лексико-морфологічне дослідження фахової термінології корейської мови» («한국어 전문용어의 어휘-형태적 연구») провів детальне дослідження особливостей будови технічних термінів кожної сфери. Дослідник виділив особливості і правила формування термінів, а також описав закономірності у їх будові і запропонував свою систему організації технічної термінології за морфологічною ознакою.

Оцінивши результати проведених досліджень, можна прослідкувати перспективи подальшого аналізу терміносистем корейської мови і потреби у внесенні нових пропозицій стосовно їх організації.

Актуальність цього дослідження зумовлена необхідністю простежити особливості і закономірності утворення і систематизації корейської комп'ютерної термінологічної лексики за тематичними і лексико-морфологічними категоріями і представити таку лексику у вигляді строго впорядкованої системи, що відповідатиме потребам подальшого дослідження і запитам практики.

Метою цього дослідження є опис системної організації корейських комп'ютерних термінів і формування пропозицій стосовно категорій класифікації термінів комп'ютерної сфери для спрощення їх подальшого дослідження і аналізу.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- розглянути загальні особливості термінології як частини лексичного складу мови, їх вживання у мовленні;
- визначити ступінь важливості досліджень і аналізу одиниць фахової термінології на сучасному етапі розвитку мови;
- охарактеризувати суть і роль термінологічної роботи у дослідженнях і розвитку терміносистем корейської мови;
- розглянути особливості морфологічної будови і походження комп'ютерної термінології;
- виокремити тематичні, лексико-семантичні і морфологічні категорії і групи корейських комп'ютерних термінів;
- простежити зв'язок термінів за спільною темою, підпорядкованість терміноодиниць нижчого рівня організації терміноодиницям вищого рівня.

Об'єктом дослідження є термінологічна лексика комп'ютерної сфери, як невід'ємна частина технічної терміносистеми корейської мови.

Предметом дослідження є класифікація і систематизація термінологічної лексики комп'ютерної сфери за мовними ознаками.

Матеріал дослідження налічує 220 одиниць термінологічної лексики, які було дібрано і використано як ілюстративний матеріал.

Дослідження здійснювалося з використанням наступних **методів**: *описовий метод*, яким було здійснено інвентаризацію і систематизацію термінологічних одиниць корейської мови, *структурний метод*, а саме *методика безпосередніх складників*, через яку було здійснено аналіз морфемного складу термінологічних лексем, та *методика трансформаційного аналізу*, за допомогою якої було проведено аналіз та опис значень лексем.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в роботі проаналізовано спільні та відмінні риси окремих термінологічних одиниць корейської мови у комп'ютерній сфері, на основі чого було запропоновано декілька варіантів їх класифікації на основі етимологічних, морфологічних і тематичних ознак.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання одержаних в результаті дослідження знань для подальшої систематизації і організації термінологічної лексики технічних галузей, а також для зручності фахового використання і вивчення комп'ютерної термінології. Під час дослідження подальший розвиток отримали процеси класифікації термінологічної лексики корейської мови.

РОЗДІЛ 1

ТЕРМІНОЛОГІЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЛЕКСИЧНІЙ МОВНОЇ СИСТЕМИ

1.1 Термінологія і вживання термінів у фаховому мовленні.

Термін (лат. *Terminus* – божество меж та кордонів; *terminus* – кордон, межа, кінець) – це одиниця історично сформованої термінологічної системи, що визначає поняття і його місце в системі інших понять, виражається словом або словосполученням, служить для спілкування людей, пов'язаних єдністю спеціалізації, належить до словникового складу мови і підпорядковується її законам. («Професійна термінологія у фаховій діяльності», 2019)

Головною особливістю терміна є те, що він не називає поняття, як інші слова, а, навпаки, поняття приписується терміну. Іншими словами, термін не тільки описує, а логічно, точно і вичерпно визначає поняття, містить у собі значно більше інформації, ніж нетермінологічна одиниця лексики. Зміст терміна можна зрозуміти лише завдяки його визначенню, яке закріплюється вченими чи фахівцями певної галузі – саме вони вкладають у термін його поняття. Дефініція терміна, як правило, лаконічна і логічна, вона зазначає зміст і межі предмету або поняття – іншими словами виділяє його ознаки або значення.

Головними ознаками термінів є:

- системність (тобто зв'язок із іншими термінами певної сфери);
- наявність чітких дефініцій;
- тенденція до однозначності (моносемічності) в межах термінології певної предметної галузі, наукової дисципліни або сфери професійної діяльності;
- стилістична нейтральність (окрім того, відсутність експресії, образності і суб'єктивно-оцінних відтінків);

- точність семантики;
- висока інформативність. (Русанівський & Тараненко, 2000, с. 682)

У множині термінів кожної галузі виділяють дві складові частини: термінологію і терміносистему. Термінологія – це сукупність термінів, які обслуговують певну сферу знань, пов'язаних із системою понять, а також це назва розділу лексикології, що займається загальним теоретичним питанням терміна, термінологічної номенклатури і термінографії. (Русанівський & Тараненко, 2000, с. 683)

У межах однієї термінологічної системи термін не повинен мати синонімів чи бути багатозначним. Існує також загальнонаукова термінологія – це терміни, що використовуються у всіх галузях науки і суспільного життя.

Терміносистема – це опрацьована фахівцями певної галузі і лінгвістами підмножина термінів, яка адекватно і однозначно відображає систему понять цієї галузі. («Професійна термінологія у фаховій діяльності», 2019) У тлумачному словнику української мови сказано, що терміносистема – це система термінів певної галузі науки, техніки, мистецтва та ін., яка враховує лексико-семантичні й словотвірні зв'язки між номінаціями – термінами. (Єрмоленко, Бибик & Тодор, 2001)

Зі стрімким розвитком науки і техніки, дослідженнями у різних галузях, активною співпрацею вчених, митців і діячів суспільно-політичного напрямку, а також із все активнішим технічним співробітництвом між країнами і народами світу кількість термінологічної лексики у словниках невпинно зростає. Це також сприяє тому, що термінологія проникає в усі сфери людської діяльності.

Нові поняття, що постають в науці, вимагають нових слів для називання. Наразі у розвинених мовах близько 90 відсотків нової лексики становлять науково-технічні терміни. Останнім часом прискореними темпами розвиваються такі галузі як хімія, кібернетика, ядерна фізика, біохімія,

комп'ютерна техніка тощо. («Професійна термінологія у фаховій діяльності», 2019)

Такі процеси сприяють активній появі термінів-неологізмів. Це означає, що на заміну застарілих приходять нові терміни. Однак термінологія однієї галузі не може повністю оновитися за короткий період, тому це приводить до такого небажаного явища як синонімія в термінології – це один із виявів загальномовної закономірності. Особливістю термінів-синонімів є те, що вони позбавлені стилістичних відтінків, тобто є абсолютними. Але навіть абсолютні синоніми у термінології можуть відрізнятися певними ознаками: наприклад, структурою, походженням і особливостями функціонування. Часто синоніми у термінології виступають як пояснення – зокрема, можуть слугувати поясненням термінів іншомовного походження. Такі терміни називають терміни-дублети. Терміни іншомовного походження часто використовуються в офіційно-діловому стилі або в наукових працях, автохтонні терміни – у науково-навчальній і науково-популярній літературі, у публіцистиці.

На відміну від термінів, що позначають певні абстраговані поняття галузей науки, існують також номенклатурні назви. Номенклатура – це сукупність назв (номенів) конкретних об'єктів певної галузі науки, техніки, мистецтва тощо. Номенклатура передає як систему назв об'єктів онтологічного інвентарю певної науки, так і сукупність назв одиничних об'єктів. У деяких мовах витісняє поняття «термінологія». (Русанівський & Тараненко, 2000, с. 415) До номенклатури входять серійні марки машин, технічних приладів, найменування підприємств, установ, організацій.

Основна сфера застосування термінологічної лексики – офіційно-діловий і науковий стилі. Оскільки тексти написані у цих стилях призначені для фахівців певної галузі, терміни у них зазвичай не пояснюються. Пояснення термінологічної лексики зустрічається у науково-популярній і навчальній літературі. Терміни часто використовуються у текстах публіцистичного стилю,

тут вони вживаються не тільки для називання поняття, а і для розкриття його змісту, з'ясування сутності явища.

У галузях, де термінологія занадто складна, не до кінця сформована або взагалі відсутня, часто використовується професійна лексика.

Професійна лексика або професіоналізми (лат. *profession* – заняття, фах) – це спеціальна лексика, вживана людьми однієї професії. До її складу, окрім термінів, входять і деякі абсолютні синоніми до слів загальноживаної літературної мови, тобто слова професійного жаргону. (Єрмоленко, Биби́к & Тодор, 2001) Професійні або вузькоспеціальні слова називають емоційно забарвлені елементи, що виступають як розмовні синоніми-еквіваленти до стилістично індивідуальної професійної номенклатури чи слів-термінів і часто виходять за межі літературної норми. (Русанівський & Тараненко, 2000, с. 537)

Тобто спеціальна термінологія тісно пов'язана із професійною лексикою. Як наслідок, вони мають певну кількість спільних елементів, а також істотні відмінності. Головна різниця полягає в тому, що значна частина професіоналізмів по своїй природі є неофіційними розмовними заміниками термінів лише у просторі тієї чи іншої сфери, тож вони не завжди відповідають нормам літературної мови. Можна сказати, що професіоналізми – це неофіційні, експресивно забарвлені синоніми до термінів. На відміну від термінів як систематизованих назв понять, професіоналізми не становлять собою чіткої системи. У професіоналізмів образність зберігається, оскільки вона підтримується контекстом. («Професійна термінологія у фаховій діяльності», 2019) У фаховій лексиці при детальній диференційованості назв окремих предметів, їх частин і видових понять немає назв для широких категорій однакових чи подібних реалій, а кожна назва за своїм походженням і структурою звичайно ізольована від інших, тоді як у термінології слова, що означають близькі поняття, становлять утворення від однакових коренів. Окрім того, професіоналізми виникають стихійно на власній мовній основі, а галузеві

терміни переважно творяться свідомо, часто з використанням іншомовних слів і словотворчих засобів. (Русанівський & Тараненко, 2000, с. 537)

Професіоналізми мають значний вплив на розвиток, розширення і деталізацію словника певної мови. Вони найчастіше використовуються в усному неофіційному мовленні людей певної професії. Професійні слова виконують важливу номінативно-комунікативну функцію і несуть у собі найбільше інформації тоді, коли використовуються безпосередньо фахівцями певної галузі. Такі слова точно називають поняття і ланки технологічних процесів, тому сприяють кращому взаєморозумінню між діячами цих процесів. У писемній формі вони використовуються у текстах і виданнях, призначених для фахівців, наприклад у буклетах, інструкціях, порадах. У публіцистиці така лексика використовується мало, тому що потребує численних пояснень. Тож у газетах, як правило, використовуються ті професіоналізми, що ввійшли у загальнонародний вжиток або значення яких зрозуміло з контексту. («Професійна термінологія у фаховій діяльності», 2019)

Отже, термін – це свідомо сформована одиниця термінологічної системи, яка точно, логічно і вичерпно пояснює якість поняття у просторі певної галузі чи сфери. Через стрімкий розвиток науки і технологій, кількість нових термінів непинно зростає. Терміни здебільшого використовують у фаховому мовленні людьми певної спеціалізації. Терміни тісно пов'язані з професіоналізмами, вони так само виконують номінативно-комунікативну функцію у певних галузях науки, техніки і мистецтва. І терміни, і професіоналізми мають значний вплив на розвиток словникового складу будь-якої мови.

1.2 Дослідження у сфері фахової термінології корейської мови.

Термінологічна лексика – зокрема у сферах науки і техніки – є важливим елементом успішного міжнародного співробітництва. Тому цілком очевидно, що існує велика кількість досліджень термінологічних систем різних мов.

Особливо актуальними такі дослідження є для англійської мови, оскільки саме її термінологія є важливою і невід'ємною складовою термінологічної лексики будь-якої мови.

Професійна (фахова) термінологія, як наукове спрямування, у дослідженнях керується підтримкою таких наукових напрямів як логіка, гносеологія, філософія, лінгвістика, інформатика і когнітивістика. Тобто це змішана наука, об'єктом вивчення якої є терміни професійної мови і їх значення.

Діяльність, у якій дослідники систематизують і поширюють термінологічну лексику має назву термінологічна робота (terminology work). Одними із вчених, які цим займалися, були Вольфганг Недобити (1983) і Гельмут Фельбер (1984). Їх основна діяльність була тісно пов'язана з інформатикою – написанням рефератів, підсумовуваннями праць і класифікацією літератури, але вони також займалися аналізом і дослідженням предметної галузі, а ще понять і термінів, що їх виражають. (김현주 & 김성혁, 1995)

Гельмут Фельбер виділяє наступні напрямки термінологічної роботи:

- збирання і закріплення термінів у певній предметній області;
- систематизація і стандартизація поняттєвих систем предметної області;
- стандартизація зв'язків між поняттями і термінами;
- створення опису і визначення поняття за допомогою пояснення і дефініції;
- збір і систематизація даних про поняття і терміни. (김현주 & 김성혁, 1995)

Що стосується фахової термінології, зокрема у корейській мові, її дослідження проводилося здебільшого у трьох напрямках. Першим з таких і у той же час найбільш активним є напрямок у сфері мовної політики. Мовна політика означає спеціальний набір заходів, спрямованих на розвиток мови. Важливою частиною цих досліджень були саме фахові терміни, тому ці заходи можна назвати «політикою фахових термінів». Такими дослідженнями здебільшого займався Національний інститут корейської мови. Наприклад, дослідження Чхве Кі Сона під назвою «План Сечжона XXI століття» («21 세기

세종계획»), у якому він поміж іншим систематизував професійні терміни корейської мови. Окрім цього були також дослідження Ко Сок Чжу (고석주), Кан Хьон Ва (강현와), Пак Чан Вона (박창원), Ю Хьон Гьона (유현경) та ін.

Другим напрямом став словниковий, до якого входили дослідження професіоналізмів як невід'ємної частини словникового складу мови, а також дослідження спеціальних словників, спрямовані на видавництво словників фахових термінів. Першими займалися такі дослідники, як Кім Сон Хе (김선혜), Нам Гіль Им (남길임), Чхве Кьон Бон (최경봉) та ін. Дослідженням словників займалися Кан Хьон Хва (강현화), Кім Хьон Гвон (김현권) і Лі Хьон Чжу (이현주).

Перекладацький – третій напрямок у дослідженнях фахових термінів корейської мови. Через те, що нові терміни у сфері науки і техніки з'являються постійно і у швидких темпах, у мові вони часто так і залишаються прямим запозиченням іноземного слова. Як наслідок, зростає потреба у перекладі і значно збільшується кількість досліджень у сфері перекладознавства. Переклад професійних термінів досліджували Им Хьон Гьон (임현경), Чон Йон Джін (정연진), Чон Хо Чжон (정호정) тощо. (엄태경, 2019)

Спільною рисою усіх трьох напрямків є те, що усі ці дослідження беруть за мету аналіз мовних властивостей і характеристик фахових термінів, а також аналіз їх складових, класифікацію цих складових, правила і способи термінотворення.

І все ж у корейському мовознавстві було не так багато спроб дослідити фахову термінологію. Започаткував такі дослідження саме Національний інститут корейської мови, у якому з 1998 р. по 2007 р. проводилися дослідницькі заходи, спрямовані на класифікацію і систематизацію фахової термінології. Одним із головних результатів отриманих наприкінці стало започаткування «лінгвістичного аналізу фахових термінів і створення закріпленої бази даних».

У роботах науковця Чо Ин Гьона (조은경) і Національного інституту корейської мови (2001) було висвітлено актуальність і наукове значення аналізу фахової термінології корейської мови. Вони виглядають наступним чином.

По-перше, аналіз фахової термінології необхідний для детального дослідження лексичної і морфологічної складової термінів. По-друге, аналіз термінів-неологізмів необхідний для автоматизації створення списків і розробки прикладних систем фахової термінології. По-третє, аналіз фахових термінів необхідний для здійснення точного і логічного перекладу фахової термінології. По-четверте, аналіз неологізмів термінологічного характеру необхідний для методології злиття північно-корейської і південно-корейської фахової термінології. І нарешті, дослідження у сфері фахової термінології є невід'ємними для розвитку фахової мови, висвітлення її особливостей і характерних рис. (엄태경, 2019)

Звичайно, фаховій термінології не тільки корейської, а і будь-якої мови світу, властивий стрімкий і неспинний розвиток. Особливо помітним у цій сфері став напрямок комп'ютерної термінології, який набрав значних обертів останні десятиліття і продовжує наповнюватися все новими термінологічними одиницями.

Сучасна комп'ютерна термінологія за своїм розвитком є досить актуальною і динамічною. Це зумовлено інтенсивним розвитком інноваційних технологій і комп'ютерної техніки, а також потребою безперестанно вводити у мову нові поняття. Виникнення нових лексичних утворень спонукає фахівців формувати єдину систему загальноприйнятих комп'ютерних термінів. Слід зважити на те, що такі термінологічні одиниці мають відповідати міжнародним стандартам, а також нормам сучасної літературної мови.

На сучасному етапі неможливо заперечувати очевидний факт комп'ютеризації різних сфер знань. Відповідно, в умовах масового використання персонального комп'ютера в різних галузях, не лише обмеженому колу спеціалістів, але і будь-якому користувачу персонального

комп'ютера необхідно вміти застосувати певні найменування для позначення апаратного і програмного забезпечення комп'ютера, оволодіти діями, які виконуються при роботі з ним, і ознайомитися з поняттями, що виникають при взаємодії інформаційних технологій з іншими галузями науки і техніки. (Грицик, 2013)

Характеризуючи комп'ютерну термінологію, необхідно відмітити динаміку її виникнення і інтенсивність збагачення новими лексичними одиницями. Стрімкий розвиток комп'ютерних технологій і розширення всесвітньої мережі Інтернет спричинили активізацію номінативних процесів, у результаті яких утворилася і продовжує утворюватися велика кількість лексичних одиниць термінологічного характеру. Це є причиною появи елементів новизни у текстах з проблем комп'ютерних наук та інформаційних технологій. (Степанова, 2017)

Актуальність дослідження комп'ютерної термінології зумовлена необхідністю представити її у вигляді строго впорядкованої системи, яка б відповідала сучасному рівню розвитку науки і запитам практики. (Гаврилова, 2017)

Отже, зважаючи на важливість фахової термінології у розвитку мови і розширенні словникового складу, її дослідженнями займалося немало як корейських вчених-лінгвістів, так і науковців багатьох інших країн. Розвитком і систематизацією фахової термінології у Республіці Корея займався здебільшого Національний інститут корейської мови. Під його керівництвом здійснювалися дослідження і аналіз лексико-морфологічної складової термінів, їх закріплення у корейських словниках і подальше поширення. Особливо відзначилися дослідження Чо Ин Ђона, Чхве Кі Сона, Ко Сок Чжу, Кан Хьон Ва, Лі Хьон Чжу, Им Хьон Ђона і багатьох інших.

Важливою складовою фахової термінології сучасної мови є комп'ютерні терміни, що зумовлено стрімким науково-технічним розвитком у світі і активізацією номінативних процесів, необхідних для функціонування цієї сфери і її взаємодії з іншими галузями. Тож постійні дослідження цього шару

лексики, її класифікація і систематизація є вкрай актуальними і важливими у сучасній лінгвістиці.

Висновки до розділу 1

Термін – це свідомо сформована одиниця термінологічної системи, яка точно, логічно і вичерпно пояснює якесь поняття у просторі певної галузі чи сфери. Особливу частку такої лексики складають комп'ютерні терміни. Дослідження комп'ютерних термінів зокрема у корейській мові є досить актуальним, оскільки стрімкий розвиток науки і технологій сприяє активному збагаченню мови все новими термінологічними одиницями – як власне корейськими так і запозиченими. Дослідження термінологічного шару лексики посідає важливе місце у лінгвістичних дослідженнях корейської мови.

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ У ГАЛУЗІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

2.1. Термінологічна робота, направлена на аналіз і систематизацію технічної термінології корейської мови

Важливим складником досліджень у галузі термінологічної лексики є «поняття». Поняття або концепція традиційно виступають центральним об'єктом дослідження технічної термінології. Варто зауважити, що з точки зору ономасіології поняття існує ще до того, як йому дадуть назву. Саме тому термінологічна робота включала в себе збір понять, що існують у реальному світі, виділення їх характерних рис і подальше їх називання. Нормування і стандартизація термінології, утвореної таким чином, мали значний вплив на формування міжнародних стандартів термінотворення.

Однак сучасна термінологія відкидає цю традиційну систему і розглядає термінологічну лексику із соціальної, комунікативної і когнітивної точки зору. (엄태경, 2019) Соціальна термінологія у свій час виявила розрив у значеннях між стандартизованими термінами і тими, які власне і використовуються спеціалістами певної технічної галузі, і цим самим заперечила концепцію монокулярності і пріоритетності понять у мові. Додавши до таких досліджень ще комунікативну і когнітивну концепції, бачимо, що різниця між звичайною і фаховою лексикою обернено пропорційна рівню і сфері спеціалізації.

Усі поняття навколо нас є творінням людської свідомості, тому вони можуть бути всього лише нечітким і мінливим породженням розумового процесу, але, завдяки термінологічній роботі, поняття отримують свої назви і моносемію. Також у цьому процесі невідворотним є спрощення і скорочення

значення. З цього випливає важливість аналізу термінологічної лексики, її стандартизації і подальшої класифікації.

Яка ж мета термінологічної роботи, спрямованої на організацію і систематизацію фахової термінології? По-перше, систематизація термінології дозволяє поширювати і передавати знання певної галузі, як всередині цієї галузі, так і за її межами. Систематизація термінів і їх понять, створення баз даних мають значний вплив на міжгалузеву комунікацію і ще більше пришвидшення розвитку науки і техніки. Створення таких баз даних допомагає запобігати ситуаціям, коли одне і те ж поняття у декількох галузях називалося по іншому, що значно перешкоджало спілкуванню і взаєморозумінню між спеціалістами різних сфер.

Ще однією метою є вивчення базової лексики певної фахової сфери. Термінологія вкрай необхідна під час здобування фахової освіти. Особливо для тих, хто тільки починає вивчати конкретну галузь, її термінологія стане у нагоді під час процесів комунікації і понесе за собою глибше розуміння фундаментальних понять галузі.

До систематизованих матеріалів по термінології чи не найбільше звертаються перекладачі. Важливість упорядкованості термінів певної мови допоможе уникнути неточного або неповного перекладу – як усного так і письмового. Більше того, систематизація фахової термінології часто відбувається у середовищі двох і більше мов паралельно.

Безсумнівно, терміносистеми мови відіграють надважливу роль у її функціонуванні. Систематизація понять і лексики термінологічного характеру значно спрощує аналіз великого впливу іноземних мов на розширення словникового складу і здійснює заходи, спрямовані на удосконалення і розвиток якості комунікації людей одного фаху. Ця мета охоплює таку діяльність як вивчення, спостереження і опис моделей вербальної поведінки в середовищі реального мовлення, оцінку і контроль процесів стандартизації нових слів, а також нововведення у мову, спрямовані на її зміну і розвиток.

Наступною метою термінологічної роботи є написання текстів на теми, пов'язані з наукою і технікою. Фахові терміни використовуються всюди – у текстах наукових робіт, офіційних документах органів державної адміністрації, у інструкціях з використання і експлуатації товарів. Створення списків необхідних термінів на кожен сферу принесе велику користь, особливо у випадках, коли в текстах необхідно використовувати закріплені терміни певної сфери – наприклад комп'ютерно-інформаційної, особливі терміни, властиві лише окремій галузі, або у випадках, коли окремих термінів слід уникати.

Останньою метою термінологічної роботи є так звана «локалізація» термінів. Поняття «локалізація» означає відображення цільової культури і характеристик з урахуванням потреб мовців. Локалізацію термінології можна навести на прикладі англійської мови. Вона використовується у США, Великобританії і Австралії, однак у кожній з цих країн англійська мова має певні особливості і відмінності. Як наслідок, форма, якої набувають терміни у процесі їх введення в мову, може істотно змінюватися. Поняття «локалізації» постійно розширюється і глибоко пов'язане з популяризацією термінів. Причиною цього є потреба і важливість створювати терміни з лексикою, більш звичною для широкої громадськості. Однак, незалежно від рівня популяризації того чи іншого терміна, його значення не повинне варіюватися від людини до людини, поняття і концепція кожного терміна мають бути єдиними, цілісними і загальнодоступними.

Для найбільш ефективної систематизації і організації фахових термінів необхідно виділити норми і стандарти цього процесу. Умовно можна виділити чотири критерії стандартизації фахової термінології корейської мови: соціолінгвістична, психолінгвістична, лінгвістична, термінологічна. До соціолінгвістичного критерію можна внести такі умови як: потреба у використанні того чи іншого терміна в окремій галузі, використання цього терміна і чи доречний він у середовищі даного фаху.

Психолінгвістичний критерій відповідає на питання відповідності форми терміна до стандартів розмовної корейської мови, чи не заперечує цей термін етичні і естетичні норми (важливо уникати заборонених слів, вульгаризмів чи неприємних на слух виразів), чи не викликає термін психологічну незручність свого використання (наприклад, чи не містить термін у собі запозичених з англійської мови звуків, важких для вимови носіям корейської, чи він не занадто довгий або занадто короткий) і чи виражає він національні і регіональні особливості мови.

Лінгвістичний критерій означає відповідність процесу стандартизації фахової термінології до процесу стандартизації усіх складових корейської мови: корейської орфографії, норм запису корейської та іноземною мовою, правил відступів між словами тощо. Цей критерій визначає чи відповідає фаховий термін словотвору звичайної лексики (наприклад, правил утворення і деривації складних слів) і чи закріплено його у словниках різних видів.

Останній – термінологічний критерій – визначає особливості того чи іншого терміна, його моносемантику, чіткість і постійність значення, лаконічність. Також цей критерій розкриває здатність терміна уніфікуватися і гармонізувати не тільки з іншими термінами своєї галузі, а і з усіма іншими фаховими термінами.

Систематизацією і організацією корейської технічної термінології займається декілька дослідницьких центрів, одним з яких є Науково-технічний центр досліджень корейської термінології (KORTERM). (고석주 & 이현주, 2014) Проект під назвою ‘Організація технічних термінів’ (‘전문 용어 정비’), проведений центром, відбувався у чотири етапи, останній з яких має стати завершальним етапом виконання усіх поставлених завдань. У процесі проведення цього дослідження науковці збирали, досліджували і систематизували термінологічну лексику усіх науково-технічних галузей, починаючи з фізики і економіки, закінчуючи комп’ютерною і електротехнічною сферами.

Окрім KORTERM, збором і систематизацією науково-технічної термінології займалася також Федерація корейських науково-технічних організацій (한국학술단체연합회), яка також проводила дослідження у цій галузі, починаючи з кінця 2003 року. (고석주 & 이현주, 2014) Дослідження Федерації були спрямовані на зібрання і поглиблене дослідження термінів, підтверджених фахівцями відповідної науково-технічної галузі. Їх діяльність була спрямована на розширення терміносистем корейської мови, збільшення чисельності термінологічної лексики і розширення термінологічних словників у науково-технічній галузі. Окрім того, Федерація заснувала єдину комісію, метою якої було формування єдиних правил орфографії термінологічної лексики, дослідження єдиних правил утворення нових термінів і поширення зібраних даних для подальших лінгвістичних досліджень.

Федерація корейських науково-технічних організацій зробила значний внесок у розвиток термінології корейської мови. Саме вона проводить діяльність спрямовану на формування єдиних правил і принципів термінотворення, збору і систематизації термінологічних одиниць науково-технічної сфери, яка невинно розвивається і має значну потребу у чіткості і організованості найменувань старих і нових понять.

Саме Федерація займається пошуком проблем чи неточностей у вже існуючих термінологічних одиницях і їх вирішенням, тут формуються єдині методи стандартизації і унормування термінологічної лексики, створюються правила термінологічної орфографії, романізації, запису запозичених термінів, правила і принципи термінотворення тощо. (고석주 & 이현주, 2014)

Комісія, створена Федерацією корейських науково-технічних організацій, виділила чіткі правила запису термінологічних одиниць. Головним з них є запис термінів корейською писемністю хангиль, а будь-які відхилення від даного принципу повинні узгоджуватися на відповідних конференціях і нарадах після детального дослідження і аналізу. Однак наявність у назві терміна англійських літер, цифр і символів допускалася. Як приклад таких термінологічних одиниць

комп'ютерно-інформаційної сфери, у офіційних списках можна зустріти наступні терміни: 2 진법 – «бінарність», «бінарний», 2 진 파일 – «бінарний файл», C 언어 – «мова C» тощо.

Зміну у принципі офіційного запису корейських термінологічних одиниць було внесено внаслідок спеціального проєкту, організованого за підтримки Міністерства культури і туризму Республіки Корея (문화관광부), Наукової конференції корейської мови (국어정보학회) і компанії Чосон Ільбо (조선일보사). Проєкт розпочався у 1996 році і був спрямований на «спрощення», або хангілізацію (한글화) термінологічної лексики корейської мови. Такі зміни охопили усі науково-технічні і гуманітарні сфери, у тому числі і комп'ютерно-інформаційну. (국어순화용어자료집, 1996)

Переважна кількість термінів комп'ютерної сфери зазнала змін, хоч у використанні окремих термінів залишалася варіативність. Звичайно, такі правила стосувалися здебільшого словникового запису термінологічних одиниць – у розмовному використанні багато термінів зберігають форму і вигляд іншомовних слів. Таке їх використання фахівцями науково-технічних сфер – особливо комп'ютерної – є наслідком глобалізації технологічної галузі, покращення міжнародного співробітництва у сфері технічного і комп'ютерного розвитку. Тому терміни-запозичення все ще складають значну частину лексичного складу корейської мови і можуть становити собою окрему категорію у процесі класифікації.

Отже, термінологічна робота – важливий складник лінгвістичних досліджень і виходить далеко за межі мовної сфери. Термінологічна робота направлена на систематизацію і поширення понять і термінів науково-технічних галузей, сприяє більш активному і впорядкованому їх розвитку, відіграє важливу роль в обміні знаннями тієї чи іншої сфери, приносить велику користь перекладачам технічних текстів, спрощує аналіз мовних явищ, функціонування і процес вдосконалення корейської мови. Важливими процесами термінологічної роботи займався Науково-технічний центр

досліджень корейської термінології (KORTERM) і Федерація корейських науково-технічних організацій, які збирали і поглиблювали дослідження термінів, узгоджували правила запису і унормування термінологічної лексики. Помітні зміни у розвиток корейської термінології було внесено через спеціальний проєкт Міністерства культури і туризму Республіки Корея, направлений на хангілізацію корейських термінів.

2.2. Виділення категорій класифікації технічних термінів комп'ютерної сфери.

У зв'язку із постійним розвитком науково-технічної сфери, утворення технічних термінів-неологізмів – це стрімкий і неупинний процес. Нові слова з'являються настільки швидко, що форму, у якій вони існуватимуть, неможливо попередити чи визначити вручну. Науково-технічна сфера розвивається у глобальному просторі, тому очевидним є міжмовний обмін термінами-неологізмами – він відбувається дуже швидко, тому часто їх миттєвий переклад на мови світу є неможливим. Саме тому термінологічна лексика, зокрема корейської мови, налічує у собі багато різноманітних структурних форм термінів. Якщо розглянути списки комп'ютерно-інформаційної термінологічної лексики, можна помітити певні закономірності і виділити наступні категорії за формою.

Власне корейські терміни – які ще можна назвати *корінними термінами* (고유어) – це ті слова, що не були запозичені з інших мов, а існували у корейській мові завжди. До цієї категорії також можна віднести слова, якими було замінено запозичені терміни – такі випадки дуже часто зустрічаються у комп'ютерній галузі. Як характерну рису цієї категорії можна виділити зручність і звичність вимови слів для носіїв корейської мови, оскільки такі терміни не мають у собі складів іншомовного походження. До них можна віднести такі слова, як *무른모* і *굳은모*, які є корінними корейськими аналогами таких запозичених слів як *소프트웨어* (software) і *하드웨어* (hardware) відповідно. Також сюди відносяться

слова *마당*, *누리집* і *갈무리*, як корейський переклад слів *버전* (version), *홈페이지* (homepage) і *캡처* (capture) відповідно.

Перетворення запозичених термінів – здебільшого з англійської мови – на корінні корейські слова є одним із наслідків згаданого раніше проєкту хангілізації корейської термінології. Звичайно, не всі нові слова використовуються у мовленні технічних галузей з тією ж частотою як їх запозичені аналоги, однак переклад запозичених термінів і їх уведення у словники корейської мови відіграє надважливу роль у розвитку словникового запасу.

Другою структурною категорією термінологічної лексики є слова утворені на основі ієрогліфів корейської писемності китайського походження – *ханчжа* (한자어). У порівнянні із запозиченнями з англійської мови, терміни цієї категорії виглядають наступним чином: *서포* (鼠标) – *마우스* («мишка»), *점격* (點擊) – *마우스 클릭* («клік мишкою»), *문건* (文件) – *파일* («файл»), *문건첩* (文件夾) – *폴더* («тека»), *내용* (内容) – *컨텐츠* («контент»), *현시기* (顯示器) – *모니터* («монітор»), *전뇌* (電腦) – *전자두뇌* або *컴퓨터* («комп'ютер»), *필기본전뇌* (筆記本電腦) – *노트북 컴퓨터* (ноутбук). [컴퓨터 관련 중국어 용어]

У наступну категорію можна зарахувати терміни, запозичені з іноземних мов, які не було перекладено корейською. Тому ці слова мають форму іноземних слів, записаних корейською писемністю хангиль із повним або частковим збереженням звучання слова. Тобто це корейські слова, що імітують звучання мови, з якої їх було запозичено, асимілюють фонетичні оболонки іноземної мови – *원어의 음차*. Ця категорія певним чином стає найчисельнішою з-поміж інших, оскільки більшість комп'ютерних термінів формуються англійською мовою, незалежно від мови країни їх виникнення. Тому такі запозичення термінів часто стають інтернаціональними – тобто використовуються у своїй початковій формі більшістю мов. Така особливість

комп'ютерної галузі залишає помітний слід у термінології цих мов, корейської у тому числі. До цієї категорії запозичених термінів можна віднести такі слова, як *컴퓨터* – «комп'ютер», *서버* – «сервер», *인터넷* – «Інтернет», *폴더* – «тека» (folder), *바이러스* – «вірус», *프로그램* – «програма», *프로세스* – «процес», *플랫폼* – «платформа», *사이트* – «сайт», *어플리케이션* – «додаток» (application), *모바일* – «мобільний», *인터페이스* – «інтерфейс», *코드* – «код», *도메인* – «домен», *네트워크* – «мережа» (network), *프레임워크* – «структура» (framework), *버그* – «помилка» (bug), *클라우드* – «хмара» (cloud) і безліч інших.

До четвертої категорії можна віднести терміни, запозичені з англійської мови, однак від попередньої категорії вони відрізняються тим, що мають форму *аббревіатури* або скорочення. За особливість таких термінів можна взяти те, що при запозиченні у корейську мову вони зберігають форму аббревіатури, але записуються на хангилі. Тому корейською цю категорію можна назвати *약어의 음차*. Наприклад, *아이디* – «ID», *이메일* – «електронна пошта» (e-mail), *큐알코드* – «QR-код», *와이파이* – «Wi-Fi». Сюди ж можна віднести терміни-аббревіатури, які повністю залишають форму мови-оригіналу – тобто записуються латиницею. Для прикладу можна навести такі терміноодиниці як *AI* – «штучний інтелект», *IP* – «інтернет-протокол», *IT* – «інформаційні технології», *UPS* – «джерело безперебійного живлення (ДБЖ)», *OS* – «операційна система» тощо.

Звичайно, не всі терміни можуть чітко належати одній чи іншій структурній категорії, особливо якщо вони мають складну форму – складаються з двох або більше слів. Тому цілком доречним буде виділення окремих, змішаних категорій:

- корінне слово + ханчжа (고유어 + 한자어): *객체 지향형의* – «об'єктно-орієнтований».
- корінне + запозичення-асиміляція (고유어 + 원어의 음차): *폭포수 모델* – «модель водоспаду».

- ханчжа + запозичення-асиміляція (한자어 + 원어의 음차): 응용(應用)프로그램 – «прикладна програма».
- ханчжа + запозичена аббревіатура (한자어 + 약어의 음차): 지상파(地上波) DMB – «наземне цифрове мультимедійне мовлення».
- корінне слово + ханчжа + запозичення-асиміляція (고유어 + 한자어 + 원어의 음차): 보안 관제(管制) 서비스 – «служба безпеки»

Вище ми розглянули пропозиції щодо категорій класифікації комп'ютерних термінів за їх структурою і походженням. Тепер варто звернути більш детальну увагу на морфологічні особливості і характеристики термінологічної лексики. Морфологічна класифікація технічних термінів принесе користь у лінгвістичних дослідженнях і аналізах термінологічної лексики, дозволить глибше дослідити деривацію термінів, закономірності у їх формі і оптимізувати процеси утворення нових термінів, а отже і їх подальшу систематизацію.

Для початку варто виділити п'ять великих груп термінів за будовою:

1. Прості – складаються з одного слова.
2. Похідні – складаються з основи з додаванням суфікса, префікса, або суфікса і префікса.
3. Складні – складаються з двох і більше слів.
4. Терміни-словосполучення.
5. Терміни-аббревіатури.

Групу простих термінів у свою чергу можна поділити на категорії за походженням: терміни, що є власне корейським словом (고유어), асиміляцією іноземного слова (음차어) і слово, в основі якого лежать ієрогліфи ханчжа (한자어). Приклади до цих категорій вже було наведено вище.

Наступна група – похідні терміни – є характерною корейській мові, оскільки вона умовно відноситься до групи аглютинативних мов і

характеризується наявністю афіксів. Цю групу термінів можна поділити на наступні категорії:

- терміни, які творяться з додаванням суфікса (що походить з ханчжа): *시각화*, *가시성*, *조파수*, *정보계*, *최적화*;
- терміни, які творяться з додаванням префікса (що походить з ханчжа): *동영상*, *무정전*, *비정형 데이터*, *반정형 데이터*;
- терміни, які творяться суфіксально-префіксальним способом: *비국소화*;

Складні терміни у свою чергу теж можна поділити на декілька категорій. До першої можна віднести комп'ютерні терміни, які складаються із двох окремих слів китайського походження (ханчжа) або з одного корінного слова і одного слова китайського походження. Важливо відмітити, що окремо один від одного ці слова можуть не мати термінологічного характеру і використовуватися у повсякденному мовленні, однак за умови, що у поєднанні з іншим словом воно набуває ознак терміна. Наприклад, *통합검색* – «інтегрований пошук», *바탕화면* – «екранні шпалери», *무선연결* – «бездротове з'єднання», *운영체제* – «операційна система», *확장현실* – «розширена реальність», *혼합현실* – «змішана реальність», *암호화폐* – «криптовалюта», *비밀 번호* – «пароль» тощо.

У другу категорію можна внести випадки, коли два запозичених слова формують собою складний термін. Сюди відносимо *아날로그 컴퓨터* – «аналоговий комп'ютер», *타임 스탬프* – «позначка часу», *텍스트 마이닝* – «інтелектуальний аналіз тексту», *그룹웨어 서비스* – «груповий сервіс», *데이터 베이스* – «база даних», *웹 콘텐츠* – «веб-контент» тощо.

Група термінів-словосполучень у корейській мові становить собою окрему категорію. До неї можна віднести іменникові структури, до складу яких входять функціональні частки '-의' і '-에 관한', а також структури, які поєднуються сполучниками '및' і '-와/과'. Майже усі терміни, які входять до цієї категорії характеризуються роздільним написанням. Прикладами таких

термінів можуть стати: *피터의 원리* – «Принцип Пітера», *다항식의 차수* – «ступінь полінома», *차량의 AV 시스템* – «AV система автомобіля».

Однак у групі термінів-словосполучень можна окремо виділити ще три категорії, спираючись на семантичні особливості слів, з яких цей термін складається. До першої відноситимуться словосполучення, у яких усі слова є терміноодиницями, тому вони зберігатимуть термінологічний характер, навіть якщо вживатимуться окремо один від одного. При вживанні разом вони утворюють нове самостійне значення. До другої категорії можна віднести терміни, в яких один компонент має термінологічний характер, а другий – відноситься до загальноновживаної лексики. Третій тип включатиме терміни-словосполучення, у яких усі слова є словами загальноновживаної лексики, але у поєднанні одне з одним вони утворюють цілісну термінологічну одиницю.

Класифікації за будовою і за формою, безсумнівно, принесуть користь у дослідженні, використанні, вивченні і поповненні термінологічної лексики комп'ютерної галузі, але найбільш корисною і доречною стане класифікація таких термінів за їх семантичними ознаками. Іншими словами, їх поділ на тематичні групи за значенням. Комп'ютерна галузь охоплює в собі багато різноманітних видів діяльності, кількість яких невпинно зростає, тому поділ на лексико-семантичні групи допоможе систематизувати і зробити більш зручним використання номінативних даних цієї галузі. Проте варто зауважити, що такий поділ має досить умовний характер.

Корейську комп'ютерну термінологію можна поділити на 9 тематичних груп. До першої віднесемо *назви галузей знань*, іншими слова – напрями комп'ютерно-інформаційних наук. У цій групі можна виділити декілька підгруп:

1. *전사학* – «інформатика». Включає в себе поняття *이론 전사학* – «теоретична інформатика», *응용 전사학* – «прикладна інформатика».
2. *사이버네틱스* або *인공두뇌학* – «кібернетика». До цієї підгрупи можна занести усі напрями кібернетики, включаючи *이론 사이버네틱스* – «теоретична

кібернетика», *생물학 사이버네틱스* – «біологічна кібернетика», *기술적 사이버네틱스* – «технічна кібернетика», *경제의 사이버네틱스* або *경제조소학* – «економічна кібернетика» тощо.

3. *컴퓨터 프로그래밍* – «комп'ютерне програмування». Сюди відносимо предмети і поняття програмування, такі як: *프로그래밍 이론* – «теорія програмування», *데이터 구조* – «структура даних», *프로그래밍 언어의 의미론* – «семантика мов програмування» тощо.

4. *인공 지능* або AI – «штучний інтелект». До цієї підгрупи відносимо наступні поняття: *로봇* – «робот», *신경망* – «нейронна мережа», *교육용컴퓨터* – «навчальні комп'ютери», *정보의 시각화* – «візуалізація інформації», *인지적 구조* – «когнітивна архітектура», *컴퓨팅의 진화* – «еволюція обчислення» тощо.

До другої тематичної групи віднесемо *назви фахівців окремих галузей комп'ютерних технологій*. Тут також виділяємо підгрупи:

1. Фахівці з інформаційних ресурсів: *웹 커뮤니티 블로거* – «блогер веб-спільнот», *웹 디자이너* – «(веб-дизайнер», *웹 개발자* – «веб-розробник».

2. Фахівці з інформаційних систем: *액세스 관리자* – «адміністратор доступу», *소프트웨어 기술자* – «інженер програмного забезпечення».

3. Торгові менеджери сфери комп'ютерно-інформаційних технологій: *시장 연구 분석가* – «фахівець-аналітик з дослідження ринку», *IT 제품 관리자* – «менеджер IT-продукту».

4. Фахівці з розробки програмного забезпечення: *(데이터베이스) 프로그래머* – «розробник (баз даних)», *시스템 프로그래머* – «системний програміст», *정보기술전문가* – «фахівець з інформаційних технологій».

До третьої групи віднесемо *одиниці вимірювання інформації*. Наприклад, *바이트* – «байт», *메가바이트* – «мегабайт», *기가바이트* – «гігабайт», *테라바이트* – «терабайт» тощо.

Четверта група досить чисельна і включає в себе *назви програм і програмного забезпечення*. Їх можна поділити на дві підгрупи:

1. *시스템 소프트웨어* – «системне програмне забезпечення». Сюди віднесемо термін *운영 시스템* – «операційна система» і номенклатурні терміни, такі як *마이크로소프트 윈도우* – «Microsoft Windows», *매킨토시의 차세대 운영 체제* – «Mac OS X», *리눅스* – «Linux». Сюди також можна внести наступні терміни: *드라이버* – «драйвер», *컴파일러* – «компонувальник», *유틸리티* – «утиліта», *그래픽 기능을 활용한 사용자 중심의 인터페이스* або *GUI* – «графічний інтерфейс користувача» тощо.

2. *응용 소프트웨어* – «прикладне програмне забезпечення»: *워드 프로세서* – «текстовий процесор», *드로잉 프로그램* або *GE* – «графічний редактор», *표 계산 프로그램* – «електронні таблиці», *미디어 플레이어* або *MP* – «медіаплеєр», *압축 프로그램* – «архіватор», *바이러스 퇴치용인* або *AV* – «антивірус» тощо.

До п'ятої тематичної групи віднесемо терміни, що позначають *мови програмування* – *프로그래밍 언어*. Усі вони здебільшого записуються латиницею. Як приклад таких термінів можна навести *Python* (*파이썬 언어*), *C* (*C 언어*), *Java* (*자바 언어*), *C++* (*Cpp 언어*), *C#* (*C sharp 언어*). Як відомо, мови програмування складаються за допомогою символів латиниці, однак активного розвитку набувають мови програмування, адаптовані під корейську писемність – хангиль. До таких відносяться *말씨*, *씨앗*, *두리틀*, *한플*, *Python Korean Extension*, *한글 SQL i DoKev*. («한글프로그래밍언어»)

До шостої групи віднесемо *назви видів комп'ютерів*: *데스크톱* (або *탁상용 컴퓨터* – «настільний комп'ютер»), *마이크로컴퓨터* або *초소형 컴퓨터* – «мікрокомп'ютер», *휴대용 퍼스널 컴퓨터* або *휴대용개인컴퓨터* – «портативний персональний комп'ютер», *휴대용 컴퓨터* або *노트북* – «ноутбук», *태블릿* або *태블릿 피시* – «планшет», *스마트폰* – «смартфон» тощо.

Однією з найчисельніших груп може стати сьома – до неї віднесемо терміни, які називають *частини комп'ютера*, включно з елементами їх структури і аксесуарами. Спираючись на тексти підручників з інформатики і кібернетики, виділяємо наступні підгрупи:

1. Основні деталі комп'ютера: (컴퓨터의) 본체 – «системний блок», 프로세서 – «процесор», 화면 або 모니터 – «монітор або дисплей», 키보드 – «клавіатура», 마우스 – «миша».

2. Додаткові пристрої і аксесуари: 프린터 – «принтер», 스캐너 – «сканер», 모뎀 – «модем», 조이스틱 – «джойстик», 충전기 – «зарядний пристрій», 비디오 카드 – «відеокарта», 웹카메라 або 웹캠, WCAM – «веб камера» тощо.

3. Логічні пристрої комп'ютера – складові, що беруть безпосередню участь у комп'ютерних операціях: 마이크로프로세서 – «мікропроцесор», 코프로세서 – «співпроцесор», 램 або RAM – «оперативна пам'ять» тощо.

До восьмої групи віднесемо терміни, що називають *процеси комп'ютерної діяльності*. Ця група містить у собі чи не найбільшу кількість міжгалузевих термінів. Тобто тих, які стосуються не лише комп'ютерної, а і багатьох інших науково-технічних галузей, а також можуть відноситися до загальнопоширеної лексики. Ще однією особливістю цієї групи може стати те, що терміни, які сюди входять, часто використовуються у формі дієслова. Це відбувається шляхом приєднання частки -하다 до основи слова. Сюди відносимо такі одиниці як: 자료 수집 або 데이터 수집 – «збирання даних», 증명, 식별 або 확인 – «перевірка», «ідентифікація», 하이퍼링크 탐색 – «пересування по гіперпосиланням», 다운로드 – «завантаження» – це слово у формі дієслова може виглядати як 다운로드하다 або 다운받다. Окрім того, до цієї групи віднесемо терміни: 조직화, 계통화, 체계화 – «систематизація», 파일 보관 – «архівування», 압축 – «ущільнення», 백업 본을 만들다 – «створювати резервні копії», 자동 백업 – «автоматичне резервне копіювання», 동기화 – «синхронізація», 데이터 전송 або 데이터 이동 – «передавання даних», 부호화 або 코딩 – «кодування», 데이터 형식 지정 – «форматування даних» тощо.

Дев'ята і остання група містить у собі слова-терміни, що стосуються *Інтернету і* – у значній мірі – *інтернет-спілкування*. У зв'язку зі стрімким розвитком інтернет-комунікацій на повсякденній основі, ця група термінів

розширюється чи не найшвидше серед усіх інших. Її можна поділити на три підгрупи:

1. Назви елементів Інтернет-простору: *웹 서버* – «веб сервер», *태그* – «тег», *사이트* *템플릿* – «шаблон сайту», *도메인 이름* – «доменне ім'я» тощо.
2. Назви процесів, що відбуваються у Інтернет-просторі: *검색 엔진 최적화* або *SEO* – «пошукова оптимізація».
3. Назви модулів інтернет-спілкування: *채팅* – «чат», *사이트* – «сайт», *포럼* – «форум», *포털* – «портал», *웹 페이지* – «веб сторінка», *망* або *네트워크* – «мережа», *소셜네트워크* – «соціальна мережа», *인터넷* – «Інтернет» тощо.

Отже, прослідкувавши певні закономірності у списках термінологічної лексики комп'ютерної галузі, можемо розкласифікувати їх на категорії за походженням, морфологічною будовою і тематичною ознакою. За походженням і структурою виділяємо 4 окремі категорії і 5 змішаних. За будовою виділяємо 5 великих груп і 11 підгруп. За тематичною ознакою виокремлюємо 9 тематичних груп і 16 підгруп. Підставою для кожного поділу є етимологічні, морфологічні і семантичні ознаки відповідно. У процесі класифікації можна простежити системність у термінологічних одиницях і перспективу їх чіткої організації.

Висновки до розділу 2

Помітним явищем у лінгвістичних дослідженнях термінологічного шару лексики є поняття термінологічної роботи. Термінологічна робота направлена на систематизацію і поширення понять і термінів науково-технічних галузей, сприяє більш активному і впорядкованому їх розвитку, покращує функціонування і процес вдосконалення корейської мови. Результати термінологічної роботи спрощують аналіз мовних явищ, що приносить користь зокрема у таких процесах, як класифікація термінологічної лексики.

На основі етимологічних, морфологічних та семантичних ознак комп'ютерних термінологічних одиниць корейської мови було запропоновано систематичну класифікацію їх на категорії та групи.

ВИСНОВКИ

1. Термін – це свідомо сформована одиниця термінологічної системи, яка точно, логічно і вичерпно пояснює якість поняття у просторі певної галузі чи сфери. Від інших лексичних систем мови терміни відрізняються своєю системністю, точністю семантики, інформативністю, однозначністю і стилістичною нейтральністю. Терміни вживаються здебільшого у фаховому мовленні, у сферах науки і техніки, людьми певної спеціалізації. У галузях науки, техніки і мистецтва терміни відіграють номінативно-комунікативну функцію.

2. Активний розвиток фахової термінології – зокрема у технічних сферах – зумовлений інтенсивним розвитком інноваційних технологій і комп'ютерних систем, подальшою активізацією номінативних процесів, необхідних для функціонування цієї сфери і її взаємодії з іншими галузями. Аналіз фахової лексики цієї галузі необхідний для поглибленого дослідження лексичної і морфологічної складової термінів, а також для розробки прикладних списків і систем термінологічної лексики.

3. Термінологічна робота направлена на систематизацію і поширення понять і термінів науково-технічних галузей, сприяє більш активному і впорядкованому їх розвитку, відіграє важливу роль в обміні знаннями тієї чи іншої сфери, приносить велику користь перекладачам технічних текстів, спрощує аналіз мовних явищ, функціонування і вдосконалення корейської мови. Термінологічну роботу виконують низка дослідницьких мовних центрів, які займаються збиранням і поглибленим дослідженням термінів, узгодженням правил запису і унормування термінологічної лексики. Термінологічна робота – основний засіб унормування і організації термінів, є невід'ємною частиною досліджень, спрямований на розвиток цього пласту лексики.

4. Глобальний розвиток науково-технічної сфери спонукає термінонеологізми проникати у мовний простір майже миттєво, не залишаючи можливості для їх перекладу. Це явище дозволило сформувати окремі категорії комп'ютерних термінів за походженням. Закономірності у списках комп'ютерної термінології було виявлено і за морфологічною ознакою. Причиною цього стала будова корейських слів і їх морфологічні особливості, які включають в себе можливість творення нових корейських слів суфіксальним, префіксальним або суфіксально-префіксальним способом, методом скорочення і аббревіації.

5. На підставі етимологічних, морфологічних і тематичних ознак комп'ютерної лексики корейської мови у процесі дослідження ми здійснили умовний поділ на категорії. За походженням і структурою сформували 4 окремі категорії і 5 змішаних. За морфологічною будовою сформували 5 великих груп і 11 підгруп. За тематикою сформували 9 груп і 16 підгруп.

6. У процесі класифікації вдалося простежити системність термінологічних одиниць та ієрархічність категорій. Було виявлено розгалуження термінологічних одиниць, які називають широке поняття, на більш детальні за значенням термінологічні одиниці. Необхідність створення підгруп у категоріях класифікації свідчить про складність організації комп'ютерної терміносистеми.

초록

이 연구는 한국어 전문용어 및 전산용어의 개념과 정리에 대해 탐구하는 것을 목적으로 한다. 특히 전문용어의 형성 원리를 파악하여 전산용어의 체계를 세우고 설명한다. 그 과정에서 한국어 전문용어를 연구하는 데 전문용어 정리 작업이 무엇인지 또 어떤 역할을 가지는지 살펴본다. 그리고 전산용어의 형태적 구조의 특성과 기원을 파악하여, 주제, 어휘-의미 및 형태적 범주로 구분된 전산용어의 체계화를 제공한다. 본 연구의 관련성은 한국어 전산용어를 범주별로 체계화하고 이 어휘를 엄격하게 정렬된 체계의 형태로 제시하여 향후 연구의 필요성을 충족시켜야 할 필요성과 관련이 있다.

전산용어의 구분은 용어와 그 용어를 나타내는 개념의 관계를 드러내는 논리적 원리를 사용하여 수행된다. 기원과 구조에 따라 4 개의 분리된 범주와 5 개의 혼합된 범주로 구분되었다. 형태적 구조에 따라 5 개의 대범주와 11 개의 하위범주가 구분되었다. 주제에 따라 9 개의 대범주와 16 개의 하위범주가 구분되었다. 구분하는 과정에서 하위범주를 만들어야 할 필요성은 전산용어 정리 체계의 복잡성을 증명한다.

한국어 전산용어의 어휘-의미적 특성을 더욱 규명하는 데 과학적 연구의 전망이 보인다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Гаврилова, О.В.. (2017). Місце комп'ютерної термінології в українській мові. Лінгвістичні дослідження: Зб. наук. праць ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, с.189-193.
- Глинський, Я.М.. (2014). Інформатика. Практикум з інформаційних технологій. Тернопіль: Підручники і посібники.
- Грицик, Н.. (2013). Комп'ютерна термінологія та основні способи її перекладу, XI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД». <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2280>
- Єрмоленко, С.Я., Бибик, С.П., & Тодор, О.Г.. (2001). Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів. Київ: Либідь.
- Микульчик, Р.Б.. (2016). Тематична класифікація фізичних термінів-епонімів. Львів: Вісник Національного університету «Львівська політехніка».
- Професійна термінологія у фаховій діяльності. <https://kum.pnu.edu.ua>
- Русанівський, В.М., & Тараненко, О.О.. (2000). Українська мова: енциклопедія. Київ: Енциклопедичне видавництво.
- Словник з інформатики. <http://xn--r1a3b.xn--b1amgblet.xn--j1amh>
- Степанова, Т.М.. (2017). Сучасний стан розвитку української комп'ютерної термінології. Вінницький національний технічний університет.
- Томіленко, Л.М.. (2015). Термінологічна лексика в сучасній тлумачній лексикографії української літературної мови: монографія. Івано-Франківськ: Фоліант.
- IT 용어사전. <https://terms.naver.com>
- 고석주 & 이현주. (2014) 전문 용어 정리 방법론 연구. 서울특별시: 국립국어원
- 국어순화용어자료집 (1996). 서울특별시: 문화관광부
- 김현주 & 김성혁. (1995). 용어학의 개념과 용어데이터베이스에 관한 연구, 제 2 회 한국정보관리학회 학술대회.

성원경. (2007). 전문용어 구축 연구. 대전: 한국과학기술정보연구원.

엄태경. (2019). 한국어 전문용어의 어휘·형태적 연구 (박사학위논문). 한양대학교 대학원. 서울특별시.

컴퓨터 관련 중국어 용어. <https://moyaria.tistory.com/2988>

한글프로그래밍언어. <http://no-smok.net>

Список використаної лексики

2 진 파일	2 진법	AI	AV
C sharp 언어	C 언어	Cpp 언어	C 언어
DoKev	GUI	IP	IT
IT 제품 관리자	MP	OS	Python Korean Extension
RAM	SEO	UPS	WCAM
가시성	갈무리	객체 지향형의	검색 엔진 최적화
경제의 사이버네틱스	경제조소학	계통화	교육용컴퓨터
굳은모	그래픽 기능을 활용한 사용자 중심의 인터페이스	그룹웨어 서비스	기가바이트
기술적 사이버네틱스	내용	네트워크	노트북
누리집	다운로드	다항식의 차수	데스크톱 컴퓨터
데이터 구조	데이터 베이스	데이터 수집	데이터 형식 지정
데이터베이스 프로그래머	데이터이동	데이터전송	도메인
도메인 이름	동기화	동영상	두리틀
드라이버	램	로봇	리눅스
마당	마우스	마우스 클릭	마이크로컴퓨터
마이크로프로세서	말씨	망	매킨토시의 차세대 운영 체제
메가바이트	모니터	모뎀	모바일
무른모	무선연결	무정전	문건
문건첩	미디어 플레이어	바이러스	바이러스 퇴치용인
바이트	바탕화면	반정형 데이터	백업 본을 만들다
버그	버전	보안 관제 서비스	본체
부호화	비국소화	비디오 카드	비밀 번호
비정형 데이터	사이버네틱스	사이트	사이트 템플릿
생물학 사이버네틱스	서버	서표	소셜네트워크
소프트웨어	소프트웨어 기술자	스마트폰	스캐너
시각화	시스템 소프트웨어	시스템 프로그래머	시장 연구 분석가
식별	신경망	씨앗	아날로그 컴퓨터
아이디	암호화폐	압축	압축 프로그램
액세스 관리자	어플리케이션	와이파이	우틸리티
운영체제	운용 시스템	워드 프로세서	웹 개발자
웹 디자이너	웹 서버	웹 커뮤니티 블로거	웹 콘텐츠
웹 페이지	웹카메라	웹캠	응용 소프트웨어
응용 전사학	응용프로그램	이론 사이버네틱스	이론 전사학
이메일	인공 지능	인공두뇌학	인지적 구조
인터넷	인터페이스	자동 백업	자료 수집
자바 언어	전뇌	전사학	전자두뇌

접격	정보계	정보기술전문가	정보의 시각화
조이스틱	조직화	조과수	증명
지상파 DMB	차량의 AV 시스템	채팅	체계화
초소형 컴퓨터	최적화	충전기	캡처
컨텐츠	컴파일러	컴퓨터	컴퓨터 프로그래밍
컴퓨팅의 진화	코드	코딩	코프로세서
큐알코드	클라우드	키보드	타임 스탬프
탁상용 컴퓨터	태그	태블릿	태블릿 피시
테라바이트	텍스트 마이닝	통합검색	파이썬 언어
파일	파일 보관	포럼	포털
폭포수 모델	폴더	표 계산 프로그램	프레임워크
프로그래머	프로그래밍 언어	프로그래밍 언어의 의미론	프로그래밍 이론
프로그램	프로세서	프로세스	프린터
플랫폼	피터의 원리	필기본전뇌	하드웨어
하이퍼링크 탐색	한글 SQL	한플	현시기
혼합현실	홈페이지	화면	확인
확장현실	휴대용 컴퓨터	휴대용 퍼스널 컴퓨터	휴대용개인컴퓨터